

2. Харитонов М. Ю., Василенко О. В. Внедрение компетентностного подхода при подготовке студентов-историков на примере информационной компетенции. *Вестник Чувашского университета*. 2014. № 4. С. 96–115.

3. Бойцова О. М. Структура інформаційної компетентності та її аналіз для процесу професійної підготовки. *Наукові праці Вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»*. Сер.: Педагогіка, психологія і соціологія. 2011. № 9. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Npdntu_pps/2_011_9/boytsova.pdf (дата звернення: 15.02.2017).

Одержано 10.11.2017

УДК 159.9

Олеся Олександрівна БАБЕНКО,

слухач 2 курсу магістратури

кафедри соціології та психології факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ, адвокат

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ І ПСИХОЛОГІЧНА РОЗУМНІСТЬ ЯК СКЛАДОВІ РЕСУРСНОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ ЮРИДИЧНИХ ВИДІВ ПРОФЕСІЙ

Юридичні види професій за класифікацією відносяться до соціономічних професій, які, в свою чергу мають своїм предметом праці людину, групу людей або колективи. Таким чином діяльність в таких видах професій будується за системою «Людина – Людина» і має свої специфічні психологічні особливості. В юридичній сфері ситуації нервово-психічного напруження та навантаження, необхідність оперативного реагування та пристосування до швидко змінюваного професійного простору та умов праці, необхідність володіти власними емоційними станами та розуміти внутрішні стани тих осіб, з якими працюєш – є стандартними. Так, О. Саннікова зазначає, що: «навіть при наявності чітких цілей в професіях певного типу, порівняно з іншими, процес діяльності (операційна сторона) та її результат характеризується високим ступенем невизначеності, оскільки процес взаємодії творчій, індивідуальний процес, а результат зазвичай віддалений у часі. Така невизначеність підвищує вимоги до компетентності спеціаліста та його особливостей» [2].

Для успішної професійної діяльності в таких умовах спеціаліст повинен використовувати особистісні ресурси. Використання особистісних ресурсів забезпечує психічне, соматичне та соціальне благополуччя людини, створює умови для професійної самореалізації. Таким чином, якщо індивідуально-психологічні характеристики особистості за різних умов допомагають вирішувати складні ситуації, то вони є ресурсними характеристиками.

До таких ресурсних характеристик, посеред інших, вчені відносять емоційний інтелект та психологічну розумність. Між цими феноменами вбачається наявність концептуальних зв'язків і основний аспект, що їх пов'язує, є здатність спостерігати почуття та емоції, як свої власні так і оточуючих людей, тих з ким доводиться взаємодіяти у професійному або особистісному спілкуванні [4; 5].

Численні дослідження підтверджують, що емоційний інтелект в якості ресурсу особистості не менш важливий, ніж інші види ресурсів, а крім того є умовою формування та ефективного функціонування системи ресурсності в цілому, тобто забезпечує ресурсність особистості як таку.

Як зазначає І. Андреева, розвиток емоційного інтелекту може бути також фактором підвищення психологічної культури суспільства в цілому і тому його можна розглядати в контексті якісного соціального поліпшення, а не тільки як фактора підвищення професіоналізму та психологічної стійкості представників юридичних видів професій [1, с. 85].

Психологічну розумність, як здатність вбачати зв'язок між своїми діями, почуттями та мислями, а також, як одну з характеристик, що показує міру досяжності внутрішнього досвіду людини та її переживань для неї самої, а також ступінь її включеності в створення власного Я, визначив С. Аппельбаум [3].

Таким чином стає очевидним практична значущість та доцільність подальшого вивчення феноменів емоційного інтелекту та психологічної розумності в контексті впливу на ресурсність особистості, та особливо для розробки та застосування рекомендацій з підвищення рівня емоційного інтелекту та психологічної розумності для підвищення кваліфікації кадрів представників юридичних видів професій, їх успішної професійної самореалізації та ефективної взаємодії з оточуючими на тлі виконання своїх професійних обов'язків.

Список бібліографічних посилань

1. Андреева И. Н. Эмоциональный интеллект: исследование феномена. *Вопросы психологи.* 2006. № 3. С. 83–95.
2. Санникова О. П. Эмоциональность в структуре личности. Одесса : Хорс, 1995. 364 с.
3. Appelbaum S. Psychological-mindedness: word, concept and essence. *International Journal of Psychoanalysis.* 1973. Vol 54. Pp. 35–46.
4. Nyklicek I., Denollet J. Development and evaluation of balanced index of psychological mindedness (BIPM). *Psychological Assessment.* 2009. No. 1. Pp. 32–44.
5. Salovey P., Mayer J. Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality.* 1990. No. 9. Pp. 189–211.

Одержано 09.11.2017

УДК 343.13

Раїса Михайлівна БАЛАЦ,

викладач кафедри кримінального процесу
та організації досудового слідства факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2145-9593>

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОБІЖНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Питання запобігання і протидії кримінальним правопорушенням на сьогодні постає дуже гостро як в державі в цілому, так і зокрема в діяльності органів досудового розслідування, які є однією із складових частин підрозділів Національної поліції України. Одним із головних соціальних призначень органів Національної поліції, та пріоритетним напрямом її багатофункціональної діяльності є запобігання злочинам. Значення запобігання злочинам визначається тим, що воно є найбільш гуманним та ефективним засобом підтримки правопорядку, забезпечення безпеки суспільства та усунення чинників, що сприяють їм.

Слід розглянути правове регулювання органів досудового розслідування Національної поліції України з питань запобігання кримінальним правопорушенням під час досудового розслідування. Правовою основою запобіжної діяльності органів Національної поліції є законодавчі та інші нормативно-правові акти, які в комплексі регулюють статус, завдання, функції, повноваження, обов'язки й права органів Національної поліції України, для яких запобігання злочинності є одним із головних завдань. Зокрема, ст. 1 КК України наголошує, що Кримінальний кодекс України має своїм завданням правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам [1]. Крім цього, відповідно до повноважень поліції, зокрема ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» одним із основних її повноважень є завдання здійснювати превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень, а також виявляти причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних і адміністративних правопорушень, вживати в межах своєї компетенції заходів для їх усунення [2]. В свою чергу, згідно нового Положення про органи досудового розслідування Національної поліції України, яке закріплено наказом МВС України від 06.07.2017 №570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України», одним із їх завдань є